

Planinarsko-poučna staza Putovima orhideja

O Strahinjčici

Strahinjčica je gora u sjeverozapadnom dijelu Hrvatskog zagorja koja na maloj površini od 60 km² ima veliku raznolikost biljnog pokrova. Na Strahinjčici je dosad zabilježeno preko 1000 biljnih vrsta i podvrsta, pa je njezino uže područje odabrano kao jedno od 94 botanički važnih područja u Hrvatskoj. Strahinjčica je jedan veliki orhidejski vrt jer su na tom području zabilježene čak 32 vrste orhideja.

Gora je najvećim dijelom pokrivena mješovitim listopadnim šumama. Na brežuljcima Krapinskog i Radobojskog humlja zastupljeni su suhi brdski travnjaci (važna staništa za orhideje) koji su nastali krčenjem šuma. Manje su zastupljene vlažne livade u dolinama potoka. Pored šuma i travnjaka, zabilježene su i zajednice pukotina stijena. Zahvaljujući djelovanju čovjeka održala su se staništa poput pašnjaka, livada, vinograda, oranica, vrtova i voćnjaka.

Planinarsko-poučna staza Putovima orhideja na Strahinjčici

Planinarsko-poučna staza Putovima orhideja koja se nalazi na području općine Radoboj, namijenjena je ljubiteljima prirode različite dobi i interesa s ciljem edukacije, rekreacije i podizanja ekološke svijesti. Staza je kružna i duga oko 15,8 km te se sastoji od tri dionice:

Staza Strahinjčica (10 km – 250 min)

Podudara se s planinarskom stazom koja vodi do planinarske kuće Strahinjčica te prolazi vršnim grebenom gore.

Staza Dedek i babica (1,1 km – 60 min)

Kod sela Gornji Kamenečki staza vodi do stijena Dedek i babica na 580 metara nadmorske visine.

Staza orhideja (4,7 km – 110 min)

Staza vodi do Lovačkoga doma na Maloj gori te prolazi obroncima grebena Plat. Ističe se bogatstvom vrsta i obiljem orhideja.

Uz stazu je postavljeno 18 poučnih tabli s informacijama o biljnom pokrovu, orhidejama, životinjskom svijetu, fosilnom i rudnom bogatstvu te ostalim zanimljivostima šireg područja Strahinjčice kako bi se naglasila vrijednost i značaj tog područja.

Popis poučnih tabli

S1 Staza Strahinjčica

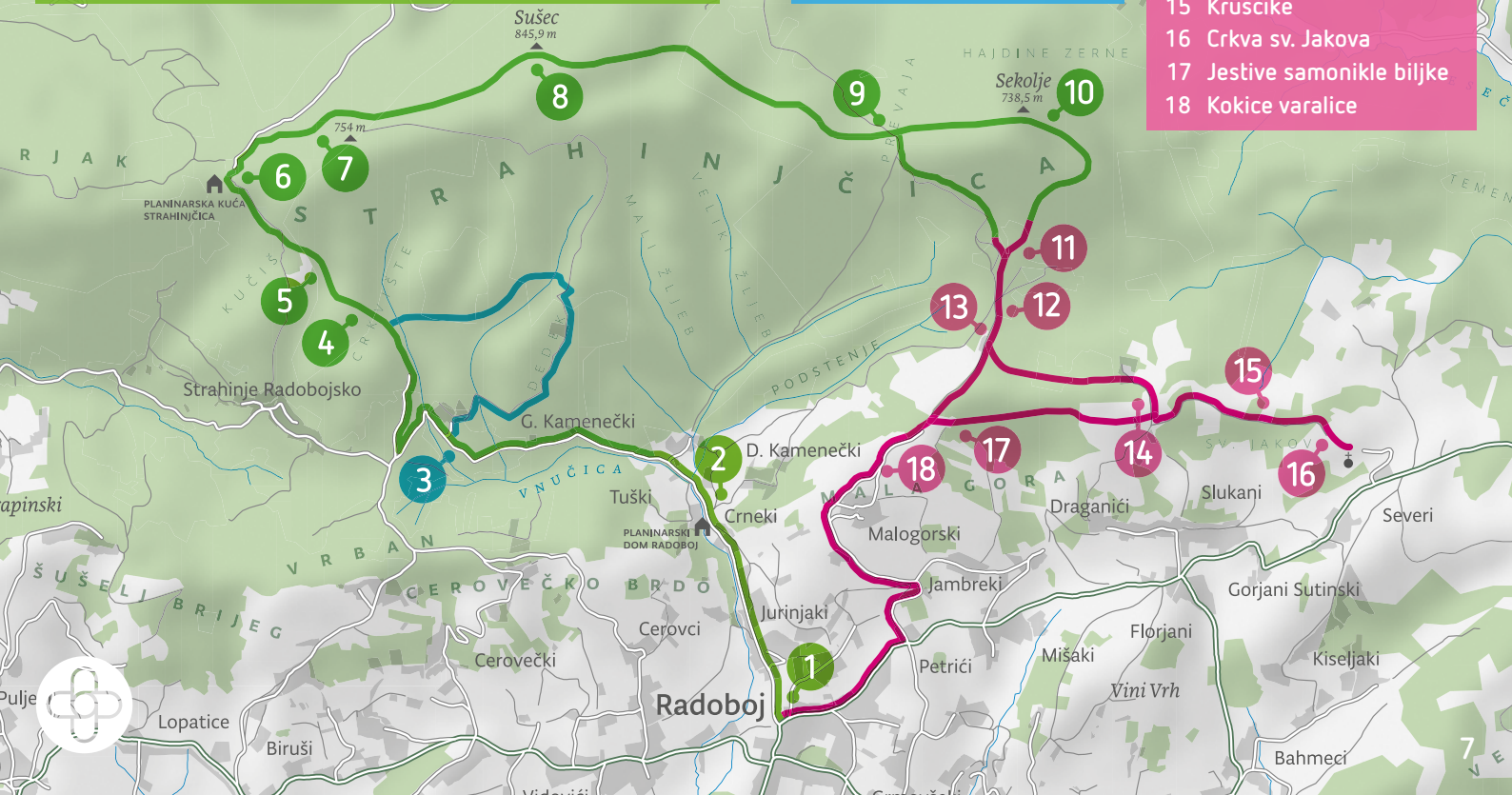
1 O Strahinjčici	6 Šume na Strahinjčici
2 U dalekoj prošlosti
i radobojske rude	7 Vidikovac
4 Neobične orhideje	8 Saproksilni kornjaši
5 Nočne životinje	9 Biljke stjenjače
	10 Hajdine zerne

S2 Staza Dedek i babica

- 3 Legenda o dedeku i babici

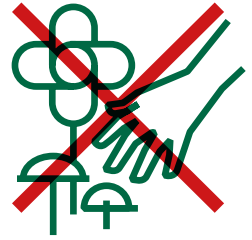
S3 Staza orhideja

- 11 Livade na Poljanama
i Pisane pečine
- 12 Gljive
- 13 Tumuli u Podstenju
- 14 Jadranska kozonoška
- 15 Krušičke
- 16 Crkva sv. Jakova
- 17 Jestive samonikle biljke
- 18 Kokice varalice

Volite, poštuje
i cijenite prirodu.
Bez prirode ne
možemo živjeti.

Ekološka mreža *Natura 2000*

Ekološka mreža *Natura 2000* predstavlja europsku mrežu područja važnih za očuvanje ugroženih biljnih i životinjskih vrsta i stanišnih tipova. Strahinjčica kao dio ekološke mreže *Natura 2000* važna je za očuvanje ugroženih vrsta i staništa:

Gorski potočar

Kataks

Jelenak

Alpinska strizibuba

Jadranska kozonoška

Žuti mukač

Otvorene kserotermofilne pionirske zajednice na karbonatnom kamenitom tlu

Suhi kontinentalni travnjaci (važni lokaliteti za kačune)

Karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom

Ilirske hrastovo-grabove šume

Travnjaci tvrdače bogati vrstama

Orhidejski vrt na Strahinjčici

Orhideje su biljke jedinstvene zbog ljepote cvjetova i posebnog mehanizma privlačenja oprašivača. Iako su jedna od najbrojnijih porodica biljaka, na prirodnom staništu vrlo su rijetke. Kako bi se orhideja mogla razviti, potrebna je simbioza (suživot) s gljivama u tlu. Sjemenke orhideja najmanje su i najlakše sjemenke u biljnome svijetu. Na području Strahinjčice zabilježene su čak 32 vrste orhideja. Rastu na raznolikim staništima, od vlažnih livada u nizinskim područjima do šuma i šikara, a najviše vrsta raste na suhim brdskim travnjacima. Sve orhideje su strogo zaštićene i zabranjeno ih je brati, iskopati i uništavati.

Noćni leptiri

Noćni leptiri danju su skriveni našem pogledu pa ih često zamišljamo kao male i neugledne. No, istina je sasvim suprotna. Velik broj vrsta odlikuje se žarkim i zanimljivim bojama, različitim oblicima tijela, krila i ticala. U noćne leptire spadaju najmanji i najveći leptiri na području Europe. Hrane se cvjetnim nektarom i imaju nezamjenjivu ulogu u oprašivanju biljaka te služe kao izvor hrane za mnoge skupine životinja. Samo na Strahinjčici zabilježeno je preko 760 različitih vrsta noćnih leptira.

Suhi brdski travnjaci

Suhi brdski travnjaci važna su staništa brojnim rijetkim i ugroženim biljnim i životinjskim vrstama. Travnjaci na Maloj Gori, Platu i Poljanama pravi su orhidejski vrtovi gdje je zabilježeno preko 20 vrsta orhideja. Veliki broj vrsta leptira i drugih kukaca, gmazova, ptica i sisavaca obitava na travnjacima i ovi se o nastavku gospodarenja na tradicionalan način koji uključuje košnju i ispašu. Mnogi brdski travnjaci nestaju jer se ne kose i ne održavaju. Zbog postupnog obrastanja drvenastim i grmolikim vrstama spadaju među najugroženije ekosustave u Hrvatskoj. Da bi očuvali najvrjednije travnjake na Strahinjčici, potrebno ih je kositi.

Legenda o dedeku i babici

Ovo je područje poznato po narodnim legendama, a jedna od njih iz radoboj-skog kraja neposredno je vezana uz Strahinjčicu. Nadahnuti tom pričom učenici Osnovne škole Side Košutić stvorili su prelijepu slikovnicu. Želite li saznati kako glasi legenda po kojoj su stijene na južnoj strani Strahinjčice dobile ime, popnite se do poučne table pod brojem 3.

Fosilno i rudno bogatstvo

Radoboj je poznat po bogatoj fosilnoj flori i fauni, kao što su vinova loza, magnolije, cimetrovac, kamforovac, smokva, lovor, palme, ribe, morski rakovi, mekušci i kukci. U Radoboju je nađeno blizu 10 000 komada fosilnih ostataka oko 300 različitih biljnih vrsta. Oni svjedoče da su se u dalekoj prošlosti na tom području izmjenjivale tropska, suptropska i umjerena klima. Povijest Radoboja u velikoj je mjeri obilježena iskorištavanjem dvaju rudnih bogatstava – samorodnog sumpora i ugljena.

Tumuli u Podstenju

Tumuli su prapovijesni grobovi pod zemljanim humcima iz vremena starijeg željeznog doba (800.-450.p.r.n.e). Nastali su nasipavanjem zemlje iz neposredne okolice nad mjestom na kojem se nalazi paljevinski grob. U šumi Podstenje otkrilo ih je lokalno stanovništvo 1850. godine tijekom radova na šumskome putu. Pri iskapanju tumula pronađene su spaljene kosti pokojnika, pepeo, fragmenti keramičkog posuđa, željezni predmeti, kameni brusevi te staklene i jantarne perle. Svi pronađeni predmeti s nekropole u Podstenju pohranjeni su u Muzeju Radboa, gdje se nalazi i rekonstruirani prikaz paljevinskog groba pod tumulom.

Za dodatne informacije:

**Javna ustanova za upravljanje
zaštićenim dijelovima prirode
Krapinsko-zagorske županije
Zagorje zeleno**

Radoboj 8
49 232 Radoboj
www.zagorje-priroda.hr
info@zagorje-priroda.hr
+385 (0)49 315 060

-
Muzej Radboa

Radoboj 34
49 232 Radoboj
www.radboa.com
info@radboa.com
+385 (0)49 350 118

-
**Turistička zajednica
Krapinsko-zagorske županije**

Magistratska 3
49000 Krapina
www.visitzagorje.hr
info@visitzagorje.hr
+385 (0) 49 233 653

Izdavač: Javna ustanova za
upravljanje zaštićenim dijelovima
prirode Krapinsko-zagorske
županije *Zagorje zeleno*

Za izdavača: Dijana Hršak

Tekst: Petra Bralić, Ljiljana
Borovečki-Voska, Davor Špoljar

Fotografije: Petra Bralić, Mario
Jurina, Stanislav Gomboc

Ilustracije: Mirela Ivanković Bielen
Urednice: Petra Bralić, Dijana Hršak

Grafički urednici: Ivana Vučić,
Tomislav-Jurica Kačunić

Oblikovanje: Hamper studio

-
Sva prava zadržana. Nijedan
dio ove publikacije ne smije se
reproducirati, pohraniti ili prenositi
u bilo kojemu obliku ili bilo kojim
putem, elektronički, mehanički,
fotokopiranjem, snimanjem
ili drukčije, bez prethodnoga
pismenog dopuštenja vlasnika
autorskoga prava.

-
Radoboj, travanj 2025.

Krapinsko-zagorska
županija

Zagorje

